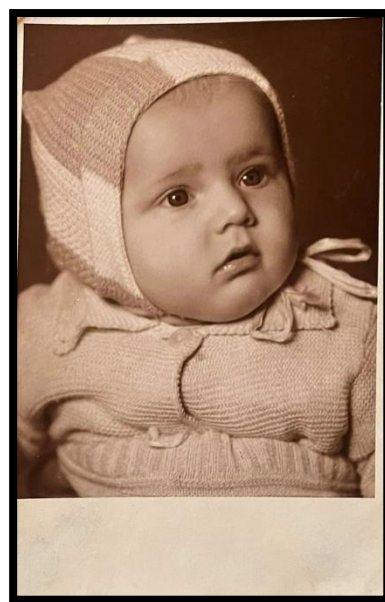

Josef Hrubeš, třebíčský malíř a jeden z posledních starousedlíků Židovské čtvrti v Třebíči, se narodil 23. března 1946. Nejenže zde prožil celé své dětství, ale Židovská čtvrť se také stala jeho domovem po celý život až dodnes.

Školství

V 1. třídě navštěvoval Hasskovu základní školu, která se nacházela v místech dnešní Městské knihovny. Jelikož v této době bylo hodně dětí, navštěvovala se škola ve dvou směnách, ráno a odpoledne. Tyto směny se po týdnu střídaly. V druhé třídě nastoupil na tzv. Harvard, což byla původně židovská škola, z které se později stala škola německá, následně pomocná a ve 20. letech se jí začalo přezdívat Harvard. Jak sám říká pan Hrubeš: „Je málo Třebíčáků, kteří mají Harvard.“ Následně se vyučil v Západoslavských strojírnách (ZMS).

Obrázek 1- Pan Hrubeš jako zhruba půlroční miminko

Rodina

Obrázek 2- Pan Hrubeš se svým tatínkem

Otec pana Hrubeše pracoval v továrně na boty a zemřel, když bylo panu Hrubešovi 11 let. S matkou měli dohromady důchod 600 Kčs. I když se pan Hrubeš z České republiky nikdy neodstěhoval, jeho dvě tety, matčiny sestry, odešly do Vídně sloužit. A když zemřely, komunistický režim pana Hrubeše na jejich pohřeb ani nepustil. Manžel od jedné tety musel narukovat do Wehrmachtu a padl na východní frontě.

S manželkou se seznámili na vojně v Lavičkách u Velkého Meziříčí, odkud už odjeli společně do jeho rodného domu v Židovské čtvrti, kde spolu bydlí dodnes.

Kariéra

Právě na této vojně sloužil společně s 45 dalšími vojáky. Na vojnu nevzpomíná ve zlém, jak sám říká: „Já si nestěžuju. Žádná šikana.“ První dva měsíce absolvovali náročný výcvik, poté se z nich však stali přátelé. Bohužel, vojna přináší i temnější chvílky. Pro pana Hrubeše to bylo zjištění, že se jeho přítel oběsil na klíce z důvodu žalu nad rozchodem se svou milou. Touto nešťastnou událostí nabraly po

Obrázek 3- Pan Hrubeš na vojně

Obrázek 4- pán nahoře vlevo se oběsil na klíce

dobu dalších pár měsíců věci rychlý spád, na což reagoval slovy. „No pěkně nám to osladil. Přijeli kontráši, všechny vycházky zaražený.“

Po vojenské službě nastoupil jako pracovník geologického průzkumu uranových dolů v Dolní Rožínce. Od roku 1975 pracoval jako propagační výtvarník RAJ Třebíč, kde se

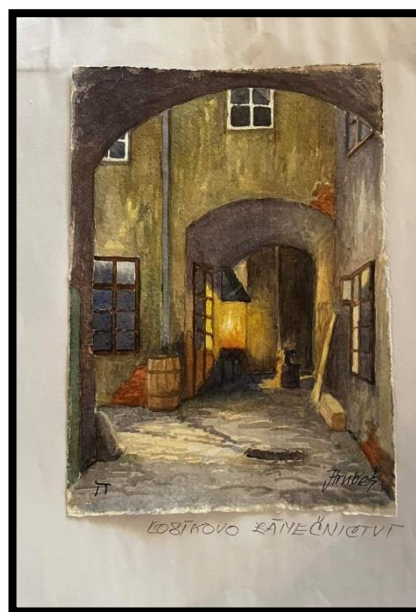
setkal s výtvarníkem Vladimírem Lavickým. Od roku 1992 byl zaměstnaný v Západoslavském muzeu v Třebíči, odkud byl nucen kvůli křivému obvinění odejít a začal se věnovat výtvarné činnosti: „Takže 2002, su na volný noze.“

Malířství

Pan Hrubeš začal s výtvarnou činností už ve svém mládí jako samouk, ovšem po smrti svého otce se jejich finanční situace nevyvíjela moc dobře. „Takže nebylo jako peníze, abych šel někam studovat.“ Jeho rádcem a učitelem zároveň se později stal akademický malíř Zdeněk Novotný. Dnes se už Pan Hrubeš věnuje malbě své rodné Židovské čtvrti, ale nepohrdne ani krajinkami. Nejčastěji tvoří technikou olejomalby. Svou rodnou Židovskou čtvrť maluje pouze z paměti: „Akorát někdy se musím podívat kolik je tam oken, abych to neudělal blbě.“

Ve svém rodném městě měl Josef Hrubeš řadu samostatných výstav, vystavoval rovněž v mnoha dalších

městech jako je Brno, Jihlava či Náměšť nad Oslavou. Jeho obrazy si našly cestu i do soukromých sbírek v mnoha státech Evropy, stejně jako ve Spojených státech, Mexiku, Austrálii, na Novém Zélandu, ale i v Číně. Svůj oblíbený obraz ale pan Hrubeš nemá: „To už někdo řekl. To je vlastně jak děčka.“

Obrázek 5-Obraz pana Hrubeše- místo, které dnes již není veřejnosti přístupné

Obrázek 6-Povodeň v Židovské čtvrti

Židovská čtvrť

Pan Hrubeš žije v Židovské čtvrti celý svůj život, ale židy, jako původní obyvatele, zde již nezažil. Žila zde akorát paní Urbanová. To byla jediná židovka. Jinak se do Židů už nikdo po válce nevrátil. Z 240

židů, kteří byli odvezeni, se do Třebíče vrátilo pouze 10, ale do Židů již nikdo.

Pan Hrubeš si pamatuje Židovskou čtvrt tak, jak už ji nikdo nikdy neuvidí. Domy v Židovské čtvrti přirovnává k domům jako z filmu Rychlé šípy. Baráky byly oklepané, a když se setmělo, měly děti Židovskou čtvrt jako stínadla, na celé ulici byly dvě lampy, vzadu před Synagogou na prostředku na laně visela jedna žárovka. Židovská čtvrt oplývala hrajícími si děti. „Bylo to tady parádní.“ Vzpomíná pan Hrubeš.

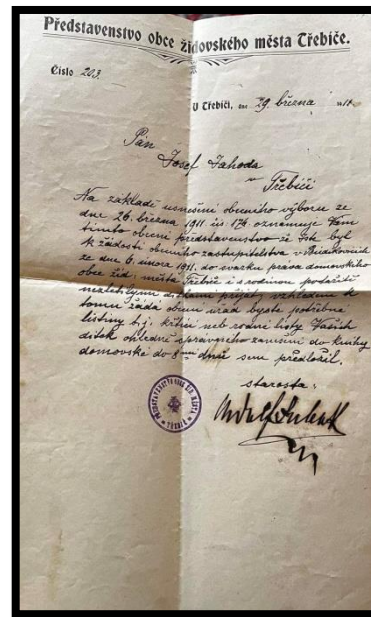
Situace v Židovské čtvrti je ovšem dnes již jiná. Skoro nikdo zde nebydlí, jsou zde pouze kanceláře a dílny.

Pan Hrubeš by si pro Židovskou čtvrt přál, aby se zpátky vrátily rodiny, děti, život.

V roce 1985 zažil dům pana Hrubeše s půdorysem z roku 1724 povodeň, která dům výrazně poničila. Jeho rodný dům zakoupil jeho dědeček v roce 1895.

Odpověď na otázku, proč se pan Hrubeš nikdy neodstěhoval je jednoduchá. Má to tady rád.

Moc děkujeme panu Hrubešovi, že se s námi podělil o svůj životní příběh, nechal nás nahlédnout do historie Židovské čtvrti a strávil s námi příjemné odpoledne ve svém rodném domě, který je už dlouhá léta součástí třebíčské Židovské čtvrti.

Obrázek 7-Domovní právo vystavené dědečkovi pana Hrubeše

Obrázek 8- Společná fotka s panem Hrubešem ze dne nahrávání